ESPAI DE NATURA

ELS GOIGS DE LA MARE DE DÉU DE PALLEROLS: ENTRE LA RELIGIOSITAT I LA LITERATURA POPULAR.

Rosa Vinyals Allepuz

Eva Garcia Lleixà

A primera vista, un full de goig ens pot semblar un element més de la religió i del ritual eclesiàstic, però si l'analitzem detingudament podem apreciar-hi moltes altres vessants, ja que el goig és una composició poètica (literatura) que serà cantada segons una melodia que l'acompanya (música) i serà en honor a un sant o santa (religiositat popular); aquest goig estarà imprès en paper (arts gràfiques) i mostrarà una imatge al mig (dibuix, gravat) envoltada d'elements ornamentals (decoració).

ELS GOIGS: HISTÒRIA D'UNA DEVOCIÓ POPULAR

La paraula "goig", o "gojos" com els coneixem popularment a la nostra població, pot tenir dos significats diferents. La primera definició que podem donar de la paraula "goig" és aquella que ens defineix un tipus de composició poètica, de caire popular, que era cantada a la Verge, a Crist o bé als sants per un col·lectiu, en el marc d'un acte religiós, ja sigui el dia del sant o santa, una missa, un aplec, una processó, etc. El principal motiu de la cantada dels goigs era donar les gràcies pels beneficis rebuts o bé com a pregària per a demanar quelcom necessari per a la comunitat. La segona definició que podem trobar és aquella que es refereix als "goigs" impresos en paper, el full en què trobem les poesies populars. Dels gojos en paper se'n pot documentar l'existència des de ben bé el segle XVI, encara que els exemplars més antics que es conserven són del segle XVII. L'aparició de la paraula "goig" ja es troba documentada a la *Crònica de Ramon Muntaner* (1325-1328), cosa que ens porta a pensar que ja se'n cantaven de forma generalitzada. El primer text de gojos coneguts són els anomenats "Goigs de la Nostra Dona" que apareixen al *Llibre Vermell de Montserrat* del segle XIV. La temàtica original dels goigs era la commemoració dels 7 goigs o alegries més importants que tingué la Mare de Déu, els coneguts com a *septem gaudia*: l'Anunciació, el Naixement de Crist, l'Adoració dels Reis, la Resurrecció, l'Ascensió, la Vinguda de l'Esperit Sant i l'Assumpció als cels. Aquest tema original ben aviat va donar lloc a composicions de lloança dels sants o de Crist. Els sants que més aviat van tenir multitud de goigs elogiant-los i demanant-los protecció van ser sant Cosme i sant Damià, els Sants Metges, ja que gaudir de salut sempre ha estat el desig més important al llarg de la història. Actualment són habituals els goigs laics que commemoren fets actuals o són cant de lloança d'algun indret geogràfic, a més dels escrits amb caire irònic com ara els "Goigs a Santiago Rusiñol, patró dels sitgetans", goig d'alabança a un dels artistes més actius de la Sitges modernista i que més va escandalitzar els seus contemporanis amb les seves "Festes modernistes".

JUSTIFICACIO

DIPOSIT LEGAL

Nº 23

Revers del goig a la Mare de Déu de Pallerols en català, 1958

Quan la intenció era que arrelés una devoció en una àrea geogràfica concreta, la impressió en paper dels cants populars que circulaven entre la població era immediata, ja que encara que la majoria de població no sabés llegir ni escriure, tindre el goig en paper amb l'estampa del sant al bell mig era símbol de devoció i que aquella tradició tindria una continuïtat. També cal destacar el lligam que s'establia entre la població i el fet de cantar els goigs,

ALABANZAS, QUE CELEBRA, Y CANTA LA PATRIA DE OLOT EN HONRA DE MARIA S^ma^ DEL TURA.

Se podràn pronunciar en idioma de Cataluña y de Castilla.

Goig bilingüe a la Mare de Déu del Tura d'Olot, 1790

ja que en l'època en què la litúrgia era en llatí, el goig era cantat en la llengua del poble, per tant feia el prec més proper i sentit que no fet amb una llengua estranya per a la gent com era el llatí. Una mostra d'aquesta relació complementària entre el llatí i les llengües populars que parlava la població és la reminiscència del prec en llatí que trobem a la finalització de la majoria dels goigs, la part coneguda com 'Oremus'.

L'aparició de la impremta i l'abaratiment de la impressió dels fulls de goigs va portar una nova tendència: el col·leccionisme de fulls de goigs, ja des de la Renaixença, perquè se'n poden trobar dedicats a qualsevol església o ermita de Catalunya. Fruit d'aquesta proliferació s'han confeccionat reculls i arxius de goigs molt exhaustius, com ara el que conserva la Biblioteca de Catalunya o l'associació Amics dels Goigs, fundada l'any 1922 per Mn. Francesc de P. Baldelló.

LA VESSANT ARTÍSTICA DE L'ELABORACIÓ DELS GOIGS

Quan observem un full imprès de goig l'element que primer ens atrau és la imatge central del motiu, ja sigui religiós o laic, al qual va dedicada aquella composició. Aquesta imatge o estampa va acompanyada per dos florons a banda i banda, anomenats així perquè tot sovint representen motius florals. En alguns casos veiem una columna o motiu vertical anomenat corondell que separa les estrofes del goig. Tota aquesta composició va envoltada per una orla o sanefa que dóna conjunt i uneix tots els elements gràfics que trobem en un full de goigs. Aquests elements ornamentals també segueixen el corrent artístic del moment i el Modernisme va ser molt influent a l'hora de fer les decoracions dels goigs. Per la part tipogràfica tindrem el títol del goig a la part superior, el text del goig, el peu del text amb l'"Oremus' i el peu d'impremta, que identifica quan, on i per qui va ser imprès aquest goig.

La imatge principal o estampa és l'element central i bàsic d'un goig, ja que el diferenciarà d'altres goigs i mostrarà el virtuosisme d'aquell que l'ha fet. Aquestes imatges han estat creades amb diverses tècniques i fins fa ben poc, la tècnica de gravar la imatge sobre fusta de boix era la més habitual i permetia la seva reproducció, ja que la fusta era tallada a fil (seguint les vetes de la fusta) i es podia conservar més temps sense gastar-se i encaixava amb els motllos metàl·lics de les lletres per a formar la composició. L'estampa podia ser il·luminada a mà per l'impressor, que pintava alguns traços amb aquarel·la, estampa per estampa, fet que donava un caire més artesanal al treball. Actualment els avenços tècnics també han arribat a la impressió dels goigs i podem trobar versions on la imatge ha estat reproduïda per calcografia, fotografia, dibuix o dissenyada per Internet.

El principal motiu de la cantada dels goigs era donar les gràcies pels beneficis rebuts o bé com a pregària per a demanar quelcom necessari per a la comunitat

Els goigs van acompanyats per una música, habitualment d'autor desconegut i transmesa de forma oral, ja que en la majoria de casos s'ha perdut per no fer-se constar en el full imprès del goig. Aquesta pèrdua ha portat el fet que molts gojos diferents es canten amb la mateixa música. Aquesta música té una melodia senzilla, fàcil de recordar i transmetre, i un aire repetitiu i àgil. Algunes composicions musicals que acompanyen als goigs sí que han estat creades expressament per músics reconeguts, com ara Lluís

El principal motiu de la cantada dels goigs era donar les gràcies pels beneficis rebuts o bé com a pregària per a demanar quelcom necessari per a la comunitat

Millet i algunes d'altres han tingut melodies polifòniques i orquestrals com a acompanyament, encara que són el casos més rars, quan el goig passa de ser cantat de forma popular a ser interpretat en una sala de concerts.

ELS GOIGS COM A LITERATURA POPULAR

Els goigs han estat una eina molt important en la pervivència de la llengua catalana dintre la litúrgia eclesiàstica. Mentre en períodes de repressió de la llengua s'obligava a utilitzar la llengua castellana en actes públics, els gojos es continuaven cantant en català, ja que pervivien en la memòria de la gent i se'ls sentien més propers expressant-los en la seua pròpia llengua. Un exemple anecdòtic d'aquesta dualitat en la utilització de la llengua per a cantar els goigs el trobem a les "Alabanzas, que celebra, y canta la patria de Olot en honra de Maria Sma. del Tura," de l'any 1790 i que porten com a subtítol o indicació "Se podràn pronunciar en idioma de Cataluña y de Castilla", ja que la tornada, l'entrada i les estrofes primera i cinquena poden ser llegides tant en català com en castellà *(A Vós, Princesa y Señora, / Immaculada Hermosura: / A Vós, Maria del Tura, / la pàtria de Olot adora.)*.

La majoria dels goigs han arribat als nostres dies de forma anònima, passant de generació en generació, obra d'autors poc coneguts o populars. Però també hi ha hagut poetes de gran anomenada que han conreat aquest gènere literari popular, com ara Guerau de Liost, el Rector de Vallfogona, Jacint Verdaguer o Joan Maragall, entre d'altres.

En la seva forma més habitual, els goigs són compostos per versos heptasíl·labs. La primera i última estrofes tenen quatre versos i s'hi inclou la tornada –els dos últims versos- que s'anirà repetint al final de cada estrofa de la composició. La resta de les estrofes, unes sis o vuit depenent de la composició, solen tenir sis versos. Aquesta forma literària té el seu origen en les cançons de dansa de la poesia cultivada pels trobadors medievals, conegudes popularment com a ball rodó, que també repetien la tornada a la fi de cada estrofa i eren escrites en llengua provençal. Aquestes danses tenien molt èxit entre la població de l'època i amb els goigs trobem la unió entre una devoció popular i una activitat laica, com ara cantar i ballar una dansa. Un exemple, ja referit anteriorment, que ens mostra l'origen popular dels goigs és el que trobem al *Llibre Vermell de Montserrat* del segle XIV, on hi ha inclosa la "Balada dels goigs de la Nostra Dona en vulgar catalan a ball redon", nom complet d'aquests goigs.

El primer text de gojos coneguts són els anomenats "Goigs de la Nostra Dona" que apareixen al Llibre Vermell de Montserrat del segle XIV

ELS GOIGS DE LA MARE DE DÉU DE PALLEROLS, PATRONA DE LA SÈNIA

Els goigs de la Mare de Déu de Pallerols en la seva versió en català estan datats l'any 1958 i són obra de Ricard Vives i Sabaté, estampador. L'autoria dels goigs ve indicada a la fi de la lletra del goig, al peu d'impremta del full i al seu revers. Ricard Vives i Sabaté (1907-1995) va néixer a Reus però des de ben menut va viure a Vilanova i la Geltrú, on va començar a estudiar Arts i Oficis, per a passar a l'Escola de Belles Arts de la Llotja a Barcelona. Va cultivar la seva afecció a la pintura al costat de Joaquim Mir durant les seves vacances d'estiu i d'aquesta tècnica li va sorgir la destresa amb la xilografia que més endavant va aplicar a la creació dels goigs. Paral·lelament també cultivava el gust per la poesia en català. Després de la guerra, l'any 1947 va començar la seva tasca d'impressor amb una premsa elemental que va aconseguir als Encants de Barcelona. La primera feina que va iniciar amb aquella premsa va ser la sèrie de 1.256 goigs que va portar-li quaranta anys de recerca per tota la geografia de parla catalana de sant i santes i advocacions diverses per ser estampades en un full de goigs. L'any 1949 va adquirir una premsa "Stanhope" amb la que va continuar la sèrie dels goigs i finalment va acabar-la amb una premsa "Minerva Hispania", adquirida l'any 1964. Els primers goigs de Vives i Sabaté eren sense música, però l'any 1953 es va adonar que els goigs eren escrits per ser cantats i va buscar

Gozos de Ntra. Señora de Pallerols

venerada en el término de La Cenia

Goig a la Mare de Déu de Pallerols en castellà, sense datar

la col·laboració d'amics compositors per afegir-los-hi una melodia. A més de ser conegut com a impressor de goigs, Vives i Sabaté també va treballar amb l'estampació, la xilografia i l'edició de diferent tipus d'obres.

En el cas concret dels "Goigs en honor de la Mare de Déu de Pallerols que es venerava en la seua ermita de la muntanya del mateix nom, i ara en la parròquia de la Cénia del Bisbat de Tortosa", títol dels goigs seniencs, veiem com Vives i Sabaté ha gravat sobre fusta una imatge de la Mare de Déu molt pareguda a la figura de la Verge que conservem a l'església de la Sénia, sobretot pel que fa a la posició de la figura i la corona que duu. Als seus peus hi ha un escut estampat que està pendent de l'aprovació oficial, tal com ens diu l'impressor al peu del goig, fet que dóna a pensar que Vives i Sabaté creava escuts relacionats amb la població on es venerava el sant o santa i després els portava a aprovar oficialment. L'escut creat per a la Sénia està dividit en quatre caselles i en una d'elles figura el dibuix d'una sénia referint-se a la població en concret. Tot el goig està il·luminat a mà amb la estampa central, l'escut i part de la sanefa exterior pintats amb colors plans i vius. La música que acompanya el goig està escrita a mà i l'anotació ens diu que era una melodia popular transcrita per J. Amela, col·laborador de Vives i Sabaté.

Al revers del full hi ha la Justificació de la impressió d'aquell goig, del qual ens diu, entre d'altres dades tècniques, que *"En la sèrie general dels goigs que l'autor porta estampats fins el dia d'avui, aquests hi tenen el número 161"*, així podem saber que els goigs de la Mare de Déu de Pallerols van ser dels primers a fer-se a l'impremta de Vives i Sabaté. Aquest goig en concret forma part del grup de *"100 exemplars en paper L.P.C. Offset, orla color vermell, signats i numerats"* ja que està signat per R. Vives i porta el número 23. A la dreta del full, veiem el segell de la impremta de caire medieval i l'anotació de la procedència: *"Ricard Vives i Sabaté estampà a mà aquests goigs, mitjançant una centenària premsa 'Stanhope', a son obrador de la Rbla. José Antonio número 18, a Vilanova i la Geltrú"* l'any 1958.

Pel que fa als goigs de Mare de Déu de Pallerols en castellà "Gozos de Ntra. Señora de Pallerols venerada en el término de la Cenia" cal dir que són la versió que actualment es canta a la festivitat de la patrona de la Sénia al setembre. Aquests goigs també segueixen l'estructura clàssica de composició tipogràfica (estampa, florons, text, sanefa, 'Oremus'), encara que són més pobres si els comparem amb la decoració dels goigs en català. La imatge que ens presenten aquests goigs és neutra, ja que no hi ha cap element que ens indiqui que és la Mare de Déu de Pallerols, per això podem pensar que molts gojos estan fets de forma seriada, deixant de banda el caràcter artesanal que tenien els goigs en català, per exemple.

Anàlisi dels gojos en català i en castellà: diferències i similituds.

Les dues versions del gojos de la Mare de Déu de Pallerols tenen el mateix estrofisme, que podem dividir en una estrofa inicial de 4 versos heptasíl·labs (comptats a la manera catalana, és a dir, fins a l'última síl·laba tònica) que es torna a repetir al final del goig. Els dos darrers versos funcionen com a tornada al final de cadascuna de les estrofes següents *(Protegiu-nos nit i dia. Guarde-nos vostra mirada)*. Enmig, trobem 7-8 estrofes de 6 versos heptasíl·labs. D'aquests versos rimen el primer i quart vers, el segon i el tercer, i els dos últims de cada estrofa mantenen un mateix tipus de rima (abbacd – effecd ...). En tots els versos alterna la rima consonant i assonant.

Gojos en la versió en castellà

Aquests gojos alternen el tractament de segona persona singular (*tus gozos, apareciste...*) amb el de Vós (*sednos, amparáis, os aclama, en Vos...*). Pel que fa a l'estructura dels gojos, podríem interpretar que les dos primeres estrofes fan una certa referència al moment de ser trobada:

Dice una gente devota
que apareciste en la Fuente
de nuestro monte eminente
Pallerols, que es nuestra gloria,
para perpetua memoria
de tan rara maravilla.

Debió de estar muchos años
aquí tan grande beldad,
escondida en soledad
por nuestras culpas y daños,
amaneció en claridad
la que es Lucero del día.

Les tres següents estrofes podríem dir que tracten dels favors que la Mare de Déu ha fet a la vila:

La Cenia con alegria
celebra vuestro favor,
teniendo a dicha mayor
el gozaros en la ermita,
donde continuo acredita
que la amparáis, Madre mia.

En su término quisisteis
estos cristales naciesen,
para que en ellos tuviesen
salud los enfermos tristes,
la merced que la hicisteis,
festeja con alegria.

Pues esta Villa os aclama
Madre de consolación,
dad fruto de bendición
al que en su aflicción os llama,
siendo la mujer guardada
en su parto y agonia.

Finalment, les tres darreres estrofes emfatitzen més la devoció que el poble de la Sénia té envers la Mare de Déu de Pallerols:

En solemne Procesión,
por eficaz medicina
os bajaron a la Villa
con suma veneración,
y con la visitación
alcanzó salud cumplida.

Como alcanzó dicha tanta
y tan crecido favor,
con el afecto mayor
siempre vuestras glorias canta,
y así, siempre se adelanta
a la devoción tan pia.

cal destacar el lligam que s'establia entre la població i el fet de cantar els goigs, ja que en l'època en què la litúrgia era en llatí, el goig era cantat en la llengua del poble, per tant feia el prec més proper

Els goigs van acompanyats per una música, habitualment d'autor desconegut i transmesa de forma oral, ja que en la majoria de casos s'ha perdut per no fer-se constar en el full imprès del goig

El que llega con fe pura
y humillado de corazón,
en Vos halla protección
y de sus achaques cura,
por eso tanto apresura
el paso quien más confía.

Cal destacar que els favors concrets que s'esmenten són tots relacionats amb la salut física (*salud los enfermos tristes, la mujer guardada en su parto y agonía, y de sus achaques cura...*), ja que era en aquells moments de feblesa física quan el goig expressa que els creients s'emparen en la protecció de la Mare de Déu de Pallerols.

Gojos en la versió en català

Així com els anteriors goigs en castellà destacaven l'alegria de tenir una protecció com Maria (*Cantemos devotamente tus gozos con alegría*), en aquest cas la tornada destaca més el caràcter de prec; reforma la confiança en la protecció però la demana igualment:

Des de Pallerols, Maria,
La Ciència teniu guardada.
Protegiu-nos nit i dia,
Guarde-nos vostra mirada..

D'altra banda, introdueix un element que resulta, si més no, més poètic: la mirada. La utilització de la mirada, dels ulls, del que expressen... sempre ha tingut un alt rendiment literari al llarg de la història de la literatura, tant religiosa com profana. Aquest simple detall de la inclusió de la mirada de la verge als gojos dóna molta més profunditat al missatge que, en canvi, en la versió en castellà, resulta molt més superficial i mancat de calidesa "humana". Les tres primeres estrofes després de la tornada són una lloança de la Verge (*La millor, sou, Verge pura*); les següents constitueixen precs, favors que es demanen:

La millor, sou, Verge pura,
entre les dones, puix Déu,
com la joia de més preu,
vos mirà des de l'altura.
"Plena de Gràcia, Maria"
per l'angel sou saludada!

Guia i llum sou de la vida,
Vós que ens mostreu Déu infant,
atenent del visitant
la pregària enfervorida.
En quin gust jo donaria
en sa mà, dolça besada!

La muntanya us és peanya
plena de flors i perfums,
i és com un palau de llums
que en atraure els cors s'afanya.
Tot sovintet hi aniria
sense sentir la pujada!

Conten memòries pietoses,
que al qui va vora la font,

Els goigs han estat una eina molt important en la pervivència de la llengua catalana dintre la litúrgia eclesiàstica

Ii doneu consol profond:
Rosa excelsa entre les roses.
Si jo en pecat caia,
salveu-me, santa advocada!

En les hores de tristesa
nostra vila protegiu,
Vós que en amor esclariu,
del mal la seua feresa.
Feu que tinguem nit i dia,
nostra fe, arrailada!

Quan lo nostre camp delera
per tindre l'aigua abundant,
lo ruixat ja es va acostant,
doncs en sou mitjancera.
Davant de Vós la sequia,
queda per temps allunyada!

Vetlleu sempre Santa Mare,
per la Cénia i els seus fills;
i salveu-los dels perills,
suplicant a l'Etern Pare.
I en dolència i agonia,
dau-nos vostra mà abnegada!

A les estrofes 3a, 4a i 5a destaca el fet que als dos darrers versos s'introdueix la 1a persona del singular per fer un prec més personal: (*en quin gust jo donaria; tot sovintet hi aniria; si jo en pecat caia*). El tractament cap a la Mare de Déu sempre és de Vós. El goig conté algunes figures bàsiques de la literatura, com ara comparacions (*com la joia de més preu*) i metàfores (*La muntanya us és peanya*).
Pel que fa a la llengua utilitzada, es manté en general dins de la normativa ortogràfica i gramatical. Del conjunt dels goigs en català se'n destacaria: incorreccions gramaticals (*doncs ens sou la mitjancera*), incorreccions ortogràfiques (*profond, caia, arrailada*), morfologia verbal característica del dialecte (*caia, atraure*), lèxic característic del dialecte (*arrailada*) i morfologia característica del dialecte (*En quin gust*).

Aquesta versió dels goigs en català recorden les poesies de poetes populars que, en un moment donat, se senten animats a compondre una cançó o poesia amb motius locals. La composició té, per tant, el ressò d'allò popular, amb les virtuts i els defectes que li són propis, però força respectable i d'una relativa qualitat. Des d'un punt de vista literari, en aquests goigs s'hi veu un "intent", un desig de posar-hi un sentiment i de donar bellesa a la composició. Als goigs en castellà, a part que la llengua ja els fa artificiosos i mancats de naturalitat, no s'hi veu una intenció tan clara de donar-hi certa musicalitat i cura.

Els goigs de la Mare de Déu de Pallerols en la seva versió en català estan datats l'any 1958 i són obra de Ricard Vives i Sabaté, estampador

Oració a la Mare de Déu de Pallerols
L'Oració a la Mare de Déu de Pallerols no és estrictament un goig però considerem adequat incloure-la per la seva antiguitat i importància com a sermó. Aquesta oració va ser publicada al recull de Rodrigo Vidal *Apuntes para la Historia de mi pueblo* (1993) i tal com explica l'autor va ser Josep Miralles, mossèn de la parròquia de la Salsadella, qui li va fer arribar aquest text transcrit i el va considerar un sermó possiblement de sant Vicenç Ferrer i datat cap a finals del segle XIV. Com a mostra de la qualitat d'aquesta

GOIGS EN HONOR DE
LA MARE DE DEU DE PALLEROLS
QUE ES VENERAVA EN LA SEUA ERMITA DE LA MUNTANYA
DEL MATEIX NOM, I ARA EN LA PARROQUIA DE LA CENIA
DEL BISBAT DE TORTOSA

Goig a la Mare de Déu de Pallerols en català, 1958

composició en reproduïm el primer paràgraf:

"A Vos, Verge Maria, s'adreça ma desertació. A Vos que sots belle sobre totes les fembres, bella per bellesa natural, pus bella per gràcia especial, molt pus bella per resplandor de la glòria celestial. Sots bella per familiar santedat, pues bella per exemplar virginitat, molt pus bella per singular fecunditat, Mare sots e Verge. Mare carnal e tota Mare del Fill de Déu natural.[...]"

Quan analitzem l'oració sencera en termes generals, s'hi destaquen les virtuts de la Mare de Déu. S'hi poden diferenciar tres parts: una primera part fa referència a les virtuts com a dona, com a persona, i el paràgraf central seria el 2n (*A Vós, Verge Maria...*). En aquest paràgraf, també destaca la doble gradació (*bella, pus bella, molt pus bella*) i els paral·lelismes (*familiar santedat, exemplar virginitat, singular fecunditat...*); la segona part correspondria al segon paràgraf més llarg (*E si el demanam a Vós...*) i fa referència a la condició de la Verge de camí per arribar fins al seu fill Jesucrist, al qual, com a bona mare, no va abandonar quan tots els seus deixebles ho van fer; la tercera part i última seria el paràgraf següent (*Jo solia ser apel·lada...*) en què, curiosament, l'oració deixa de tenir un caràcter formal i passa a mostrar-nos els sentiments en primera persona de la pròpia Verge i es torna a destacar la seua condició de mare de Jesús i els sentiments que expressa són de mare (*Aquell meu Amat que solia ser en ma falta tot amorós, tot deliciós, tota ma vida, confort e consolació...*). En tota la composició hi destaquen les enumeracions i les metàfores que correspondrien als diferents noms amb que és anomenada la Verge (*Estela del mar, Lluna lluhent, Sol resplandent...*) i a la darrera frase en què es refereix a Jesucrist (*fexelet de mirra, lo coltell dolorós...*).

Pel que fa a la llengua, està transcrit amb una ortografia normativa mantenint, però, trets -ortogràfics i morfològics- del català antic (*Lo vostre Amat, és anat, pus bella, sots bella, fruyt profitós, devets, oyts, donchs,...*). Caldria dir, doncs, que és una llengua arcaica corresponent a un text escrit al segle XIV, però que la oració ha estat transcrita d'acord amb la normativa de Pompeu Fabra.

Des de Pallerols, Maria,
La Cènia teniu guardada.
Protegiu-nos nit i dia.
Guarde-nos vostra mirada..

Bibliografia:

ALMUNI, V. – VILLALBÍ, M.M. (1991): "Capella de la Mare de Déu de Pallerols – Fitxes del Servei de Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat de Catalunya".

AMICS DELS GOIGS: Butlletí, Març 2004-Juny 2007

AMADES, Joan (1956): *Llegendes de castells catalans*, Col·lecció Nissaga no.2, Pere Català i Roca, Ed.

AMADES, Joan (1989): *Imatges de la Mare de Déu trobades a Catalunya*, Col·lecció El Tresor popular de Catalunya, Ed. Selecta-Catalònia, Barcelona.

ANÒNIM: "Estudio sobre la devoció que se tiene en la población de la Cenia a la "Mare de Déu de Pallerols", Arxiu Parroquial de la Sènia, s/d.

Arxiu de l'Església Parroquial de la Sènia.

ELS XULIUS, Associació Cultural (1998): "Els goigs, entre la devoció i la festa", Catàleg de l'exposició, Sant Pere de Ribes.

PONS, Amadeu (1984): *Elements per a l'ordenació i catalogació dels goigs*, Amics dels Goigs, Barcelona.

de RIQUER, Martí (1974): *Història de la literatura catalana*, Vol. 1, Ed. Ariel Barcelona.

ROMEU, Josep (1991): *Poesia en el context cultural dels segles XVI al XVIII*, Vol. 1, Ed. Cunal, Barcelona.

SABATÉ ABELLA, Rodrigo (1990): *Intuïcions sobre Història de la Sènia*, La Sènia.

VIDAL, Rodrigo (1993): "Oració a la Mare de Déu de Pallerols" dins *Apuntes para la Historia de mi pueblo*, pàg. 55, Victor Taller Gràfic, La Sènia.